

основания да твърдимъ, че балансът на банката сж били просто фалшифицирани. Наприм., на 12 априлъ 1891 г., какво ни съобщава съвсѣмъ случайно управлението на банката (вж. Изложението му по монетния въпросъ, приложено къмъ отчета на банката за 1894 г., стр. 21), Б. Н. Банка е била авансирала на правителството около 6 мил. лв. Потърсете това перо въ най-близкия до тази дата балансъ и вие ще намѣрите, че текущата безлихв. смѣтка, която трѣбва да бжде винаги пасивна, е била задължена съ 1.151.109.₁₂ лв.; а това ще каже, че сумитъ по тази смѣтка въ размѣръ на около 5 мил. лв. изчезватъ въ баланса: тѣ сж авансирани изцѣло на правителството и, свѣрхъ това, изъ другитѣ обрателни срѣдства на банката, послѣдната е отдѣлила още 1.151.109.₁₂ лв. за да удовлетвори нуждитѣ на държавата.

Слѣдствието отъ този фактъ за съединението на горнитѣ двѣ двойки смѣтки, на „страннитѣ кореспонденти“ съ „текущата лихвена смѣтка“ и на „заемитѣ на държавата“ съ „текущата безлихвена смѣтка“, е че ние не познаваме до 1903 г. съ достовѣрность сумитѣ нито по една отъ изброенитѣ смѣтки, а слѣдов. не познаваме и общата маса на обрателнитѣ срѣдства на банката, което осуетява всѣка надежда за едно планомерно изслѣждане цѣлокупната дѣйность на Б. Н. Банка. По тази причина ние не рисковахме да си служимъ при настоящето изслѣждане съ срѣднитѣ числа по горнитѣ смѣтки до 1903 год., да тотализираме обрателнитѣ срѣдства на банката за сжщото врѣме, а още по-малко да вадимъ срѣдни за 5, 10 и 20 лѣтия: сумитѣ, реалнитѣ суми, по тѣзи смѣтки на банката прѣзъ горниятъ периодъ отъ дѣйността ѝ ще останатъ за винаги подъ черно було, т. е. незасегаеми за наблюдение, отговорность за което пада на тогавашното управително тѣло на банката и Министерството на Финанситѣ, които сж имали интересъ да държатъ вънкашния свѣтъ въ невѣдение по заемитѣ на държавата⁹⁾.

Слѣдъ тѣзи одумки по текущата безлихвена смѣтка на частни лица и учрѣждения при Б. Н. Банка ние, като слѣдваме реда, по който сж съставени седмичнитѣ баланси, даваме съставътъ на групата „текущи смѣтки кредиторни“ и сумитѣ на съставляващитѣ я смѣтки въ по-дребни дѣления, както слѣдва:

Години	Текущи смѣтки кредиторни (въ хиляди лева).					Всичко
	Тек. смѣтки лихвени	Влогове безсрочни	Тек. смѣтки безлихвени	Влогове безл. за гаранция съкروиваще	Държавно	
1903	8'819 ₂	762 ₂	5'724 ₄	728 ₈	1'993 ₂	18'028 ₄
1904	9'593 ₈	696 ₃	1'640 ₁	707 ₁	2'540 ₄	15'177 ₇
1905	11'119 ₃	950 ₉	9'209 ₈	2'045 ₉	3'131 ₁	26'457 ₄
1906		21'816 ₇		2'238 ₄	1'483 ₄	25'538 ₄
1907		32'837 ₇		2'062 ₄	2'023 ₈	36'24 ₁
1908		54'926 ₃		2'179 ₃	1'479 ₁	58'584 ₈

⁹⁾ За голѣмо съжалѣние, балансетѣ на банката дори до днесъ не е лишентъ отъ дефекти, сир. той не е напълно реалентъ. Така напр. по нареждане на банката отъ 2 януарий 1908 (окръжно № 57) перото на полицитѣ въ сждъ (сждебни дѣла) трѣбваше да се записва въ групата разни активни на баланса. По свѣдѣния, получени отъ счетоводството на банката, перото на сждебнитѣ дѣла прѣзъ 1908 г. никога не е падало по-долу отъ 5½ мил. лв.; напротивъ, отъ 5.579₇ хил. лв. на 7 януарий сумата на дѣденитѣ въ сждъ полици прогресивно се е увеличавала прѣзъ годината за да спре на 9.397₇ хил. лв. въ края на годината. Между това, погледнете на печатанитѣ баланси на банката прѣзъ сжщата година и вие ще останете поразени прѣдъ фактътъ, какво на 3 дати, а именно на 7.IX, 30.IX и 31.X въ гравата разни активни стои знакъ (—), а на много други дати тази сума стои по-долу отъ 5 мил. лева, когато както кавахме само сумата на сждебнитѣ дѣла не е падала по-долу отъ 5½